

İordaniyalı jurnalist Sudah MARUAN: «Ölkəniz də, lideriniz də Şərqi dünyasının qürur mənbəyidir»

İordaniyalı jurnalist, akademik Sudah Maruan uzun illərdir Azərbaycan haqqında ərəb mətbuatında çıxış edən, ölkəmizi ərəb dünyasına tanıdan, haqq işimizi yorulmadan müdafiə edən qələm sahiblərindəndir. Onun həyat yoldaşı Yelena Nedoqina da son dövrlər ölkəmizlə bağlı mütəmadi çıxışlar edir.

S.Maruan xahiş etdik ki, illər boyu haqqımızda yazan şərhçi kimi Yeni il ərəfəsində İordaniyadan Azərbaycana bir nəzər salsın, Uzaq Şərqdən uğurlarımızın sözlə rəsmi cızsın, ən vacib məqamlara toxunsun.

- Maruan, siz ərəb mətbuatının tanınmış simalarından olmaqla yanaşı, həm də yarım əsrdən artıqdır Azərbaycana bağlısınız, burada çoxlu dostlarınız var. Uzun illər ərəb mətbuatında ölkəmizin təbliği və onun haqq işinin müdafiəsi ilə məşğulsunuz. Bu gün İordaniyadan Azərbaycana nəzər salanda diqqətinizi ən çox hansı məqamlar çəkir?

- Həqiqətən də mən və həyat yoldaşım Azərbaycan haqqında ən çox yazan jurnalistlər. Həm İordaniya, həm də ərəb mətbuatında bu mövzuya bizim qədər müraciət edən və Azərbaycanı bizim qədər tanıyan, fikirləşirəm ki, az olar. Artıq Azərbaycan mətbuatı da yazdıqlarımızı diqqətlə izləyir, çıxışlarımızı mütəmadi şəkildə AZƏRTAC-ın və digər mətbu orqanların xətti ilə tərcümə edilir və dərc olunur. Ən çox çıxış etdiyim qəzetlərdən biri də sizin rəsmi dövlət qəzeti "Azərbaycan"dır. Bakı Humanitar Forumunda iştirak edərkən redaksiyanızın qonağı olmuşam. Mən həyat yoldaşımın birlikdə fərsətdən istifadə edərək "Azərbaycan" qəzetinə və onun baş redaktoru cənab Bəxtiyar Sadıqova əməkdaşlığa görə minnətdarlığımızı bildiririk. Biz Azərbaycan mətbuatını hər gün izləyirik, əlimizi baş verən hadisələrin nəbzində saxlarıq. Sizin ölkəyə uzaqdan nəzər salanda diqqəti çəkən ilk məqam iki Qarabağ müharibəsi arasındakı zaman kəsiyində baş verən mühüm yeniliklər - Prezident İlham Əliyevin qazandığı möhtəşəm Qələbə, eləcə də ölkəinizdə aparılan islahatlardır.

- Ən çox bu islahatların hansılarını qeyd edərdiniz?

- Gəlin birlikdə iki Qarabağ müharibəsini nəzərdən keçirək. Birinci müharibə illərlə uzandı, böyük itkilərlə və Azərbaycan ərəzələrinin 20 faizinin işğalı ilə başa çatdı. İkinci müharibə Şərqi dünyasının güclü sərkərdəsi İlham Əliyevin rəhbərliyi altında cəmi 44 gün çəkdi və 30 ilə yaxın işğal altında qalmış ərəzilər ildırım sürəti ilə düşməndən geri alındı. İlham Əliyevin Azərbaycan xalqı və ordusu ilə birlikdə qazandığı müqəddəs Qələbə bütün Şərqi qürur mənbəyidir.

Biz yarım əsrin dostu yuq. Bilirsən ki, mən müsəlman deyiləm, xristian mənşəli ərəbəm. Amma İlham Əliyevdən söz düşəndə Şərqi aləmində dinindən, əqidəsindən asılı olmayaraq hamı onun ağılı, düşüncəsi, cəsəreti, qətiyyəti və uzaqgörənliyi ilə öyünür. Mən Azərbaycanda baş verən bütün yeniliklərin, islahatların və qələbələrin minillik inkişaf yoluna bərabər olduğunu qeyd etmək istəyirəm. Ölkəmizdə hansı sahəni istəyirsinizsə - beynəlxalq münasibətləri, diplomatik əlaqələri, iqtisadi islahatları, ordu quruculuğunu, xalqın döyüş əzmini - götürün və əvvəlki dövrlərlə müqayisə edin, görəcəksiniz ki, yerlə göy qədər fərq var. Bəşər tarixində elə qədim dövlətlər var ki, minillik keçmişi ilə öyünməyə haqları olsa da, məhv olublar, tarixin uçurumlarına yuvarlanıblar. "Ərəb baharı"ndan sonra qan

icində boğulan və dünyadan təcrid edilən ərəb dövlətlərini xatırlayın! Siz bu faciələrin girdabına yığılmadınız, müstəqilliyinizi itirmədiniz, əksinə, İlham Əliyevin sayəsində regionda güc mərkəzinə çevrildiniz, islahatlara və sülhə sədəqətli ölkə kimi inkişaf etdiniz. Bu amillərə görə ölkəniz də, lideriniz də Şərqi dünyasının qürur mənbəyidir.

- Ümumi baxışınıza görə təşəkkür edirəm. Mövzuya bir az ətraflı yanaşa bilərikmi?

- Bu, çətin deyil. Sadəcə müəyyən müqayisələr aparmaq lazımdır. Məsələn, Birinci və İkinci Qarabağ müharibələri dövründə Ermənistanla Azərbaycanın apardığı informasiya müharibələrini nəzərdən keçirək. Birinci Qarabağ müharibəsində Ermənistan və erməni diasporu istənilən yalanı uydurur və onları istənilən kütləvi informasiya vasitələrində həqiqət kimi tirajlayırdılar. Onlar bütün hərbi əməliyyatlardan əvvəl ilkin olaraq Azərbaycana qarşı informasiya hücumu və dezinformasiyalar təşkil edirdilər. Azərbaycan tərəfi gecikirdi, təqdim etdiyi məlumatlar düz olsa da, ləngiyirdi, inandırıcı təsir bağışlamırdı. Biz Qafqazda nələrin baş verdiyini anlamırdıq. Mövcud vəziyyətlə bağlı oxvaxtkı hakimiyyət ermənilərin informasiya müharibəsinin, ideoloji hücumlarının qarşısını almaqda aciz və səriştəsiz idi.

İkinci Qarabağ müharibəsində isə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Ali Baş Komandan kimi bir tərəfdən döyüşləri idarə edir, digər tərəfdən dövlət başçısı kimi demək olar ki, hər gün dünyanın ən məşhur kütləvi informasiya vasitələrinə müsahibələr verirdi. O, ən sərt suallara belə soyuqqanlı cavab verir, onu ittiham etməyə, müqəssir çıxarmağa və erməni millətçilərinə haqq qazandıрмаğa çalışan əcnəbi jurnalistləri asanlıqla məğlub edirdi. İlham Əliyevin hər müsahibəsi bir döyüşə bərabər idi. Sizin Prezidentin milyonlarla baxış yığan müsahibələri var. Onun ingilis dilində verdiyi müsahibələrə orijinalda özüm qulaq asmışam. Azərbaycan ərəzileri işğaldan azad edildikcə özü bölgələrə səfər edirdi və yayılan xəbərlərdə, videogörüntülərdə onu hərbi geyimdə "dəmir yumruğu"nu başının üstünə qaldıran görürdük. Bəli, siz qısa müddət ərzində dəyişə, fərqli insanlara çevrilə bildiniz. Necə cəsur və döyüşkən olduğunuzu ortaya qoydunuz. Sizi tanıdılar, sevdilər və Qələbəniniz qarşısında baş əydilər.

Artıq işğaldan azad edilmiş ərəzələrinizdə yüksək texnologiyalar tətbiq edilir, "ağıllı" kəndlər, şəhərlər salınır, kənd təsərrüfatı qurulur. Müharibədən cəmi bir il keçməsinə baxmayaraq, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev bu gün həmin ərəzələrdə sosial obyektlərin, infrastrukturun açılışlarını edir. Belə qısa müddətdə belə uğurları heç kim qazana bilməzdi. Amma siz İlham Əliyevin rəhbərliyi altında bunu bacarırsınız.

Bahadır İMANQULİYEV,
"Azərbaycan"